

A közművelődési könyvtári szolgáltatások gazdasági elemzése

Joseph P. NEWHOUSE - Arthur J. ALEXANDER

A szerzők An economic analysis of public library services (Studies in social and economic process.) c. könyvét (Lexington - London - Toronto, Heath Lexington, 1972. XVI, 138 p.). TÖRÖK Sára ismertette.

Az utóbbi években mind szélesebb körben alkalmazzák a közgazdasági elméleteket és vizsgálati módszereket a könyvtárakban. Költség-, haszon-, gazdaságossági stb. elemzéseket végeznek. A közgazdasági módszerek alkalmazását a közművelődési könyvtárakban a szerzők a Beverly Hills Public Library (USA) példáján mutatják be. Az alkalmazott mérések és számítások részletes "nem-műszaki" magyarázatát a közgazdasági és matematikai módszerekben nem járatos könyvtárosok is megértik.

Általános könyvtári probléma, hogyan lehet a könyvtárakhoz képest többnyire szűkre szabott költségvetésből a leghasználhatóbb állományt kialakítani. Egy használó orientáltásgu gyarapítási politikának megfelelő könyvszelektálási modellt ismertetnek. A modellel azoknak a könyveknek a beszerzését lehet biztosítani, melyek iránt a legnagyobb az igény, tehát a kölcsönzési forgalmuk is nagy lesz, s ezáltal a legnagyobb hasznot biztosítják a használó közösségnek. A könyvszelektációt a használók "fizetési hajlandóságára" alapozták (szavazás dollárral). Azokat a könyveket érdemes megvásárolni, melyek kölcsönzéséért a legtöbbet fizetnek. Feltételezhetően az, aki megvenné saját számára a könyvet, a kölcsönzésért 0 dollárt ajánl fel, a kölcsönözni akarók pedig a vételárig terjedően bármilyen összeget. A használó közösség megoszlása szerint, hogy hajlandó-e fizetni egy könyvért, függ: 1. A könyv árától, 2. azoknak a kölcsönzőknek a számától, akik teljes árat hajlandók fizetni, ha nincs meg a könyvtárban és azoknak a számától, akik a teljes árnál mindenképpen kevesebbet fizetnének, 3. a korrekciós faktortól - ez a beszerzési árnak az a hányada, amelyet egy kölcsönző, akinek birtokában van a könyv, kifizetne a kölcsönzésért. A modellben figyelembe kell venni a használat várható gyakoriságát. Az a könyv, amelyet beszerzés után igen intenzíven használnak, gyorsabban hoz nagyobb hasznot, mint a hosszabb ideig, de kevesebbet használt könyv. Végső megállapítás, hogy a könyvtárnak úgy kell szerzeményezni, hogy maximalizáljon egy megfelelően sulyozott kölcsönzési folyamatot, ahol a sulyok a fenti tényezőktől függenek.

A modell alkalmazásához szükséges:

- könyvosztályok meghatározása, vagyis homogén témák, témacsoportok megállapítása. Az osztályokon belül a gyarapítási politika megváltozásának hatása jól mérhető. Az osztályokon belül a kölcsönzési intenzitás változásának korrigálására felállítottak két csoportot az 1966 előtti és utáni kiadások szerint.

- igényfelmérés 1. a kölcsönzés helyben számlálása alapján
- 2. Poisson eloszlással.

Ez az eloszlás számítható, ha adott azoknak a száma, akik tervezik egy mű kölcsönzését és ha a kölcsönzési időpontok függetlenek egymástól. Becsülhető az igények átlagos eloszlása és szóródása. Az igények számításánál meg kell vizsgálni a helyben használat hatását. A helyben használat nagyságát az olvasóknak a látogatás után a használt művekről leadott jegyzéke alapján számolták. A korreláció a kölcsönzött és helyben olvasott könyvek között igen magas, így a helyben olvasás nagysága a modellben figyelmen kívül hagyható.

- az egyes könyvekért megajánlható ár megállapítása. A könyv eredeti árát veszik alapul egy korrekciós faktor alkalmazásával, figyelmen kívül hagyva a különböző körülmények között történő vásárlásból (árengedményes könyvek, hiánycikk) adódó árkülönbözetet.

- ama kölcsönzők hányadának becslése, akik megvennék a könyvet, ha nincs meg a könyvtárban. Kérdőíves felméréssel és a különböző típusú válaszok mennyisége közötti korreláció számításával végezték.

- az idő múlásával várható forgalom változására meghatároztak egy súlyt (leszámítási arányt), amelyet a jelenlegi forgalommal arányban a későbbi évek kölcsönzéséhez kell adni. Ez az arány különösen magas a best sellereknél.

A modell alkalmazásával mérhető a közösségnek az átlagos kötetből származó haszna. Ehhez a számításhoz még további három tényezőt kell figyelembe venni: egy kötetre eső költségek, hogyan változik a kölcsönzés az egyes osztályokban a gyarapítás növelésével és milyen megoszlási korlátozásokat kell alkalmazni a beszerzésben ahhoz, hogy biztosítsák az olvasói igények érvényesülését.

A modell folyamatos használata nem valósítható meg állandó adatszolgáltatás nélkül. Könyvtárak a beszerzési folyamat során gyűjthetők, forgalmi adatok egy automatizált kölcsönzési rendszer melléktermékeként, feldolgozási költségek a költségvetésből számíthatók. A használók igényének változásával a modell alapján új számításokat kell végezni.

A Beverly Hills Public Library-ban felmérést végeztek kérdőíves módszerrel a használók megoszlásáról kor, foglalkozás, iskolai végzettség, kereset, lakóhely távolsága a könyvtártól, család összetétele határozta meg. A gyermektelen családokból sokkal kevesebb a beiratkozott, mint a gyerekesekből.

Hogy megállapítsuk a kölcsönzés gyakoriságának eloszlását, sokszor regressziós analízist végeztek több változó alkalmazásával. A változók (gyermek a családban, családfő kora, iskolázottság, stb.) közül a gyermek léte van legnagyobb hatással a használat intenzitására.

A felmérésekből következtetni lehet a használat céljára, amely főleg az iskolai tanulmányokhoz kapcsolódik, ezt követi a szórakozás és munkával kapcsolatos problémák.

A közigazgatási módszerek alkalmazásával lehetővé vált költségváltozások végzése. Az értékeket az alkalmazottak munkabérének az egyes munkafolyamatokra fordított idő szerinti részének összegéből kapták. Ezzel a módszerrel kiszámítható az egyes munkafolyamatok egy kötetre eső költsége. Több közművelődési könyvtár adatai alapján kiszámított egységnyi költségek rendkívül változatosak, a könyvtárak szolgáltatásainak eltérő színvonala szerint. A költségadatokat évenkénti számítása és összehasonlító elemzése mégis igen hasznos segítség az egyes könyvtárak működésének értékelésében, ha ismertek az optimális költségek, az összehasonlítás során kitűnnek az erőteljesebb fejlesztést igénylő területek. A költségadatokat nélkülözhetetlenek annak eldöntésében, hogy gazdaságos-e egy külső szolgáltatás megvétele vagy pl. a gépesítés.

A költségadatokat felhasználásának jelentőségét egy automatizált kölcsönzési rendszer tervezésének példáján mutatják be.

Poisson eloszlást alkalmazva lehetséges előre felbecsülni a várható kielégített és kielégítetlen kérések számát, Különböző kölcsönzési időkkal végezve el a számításokat, megállapítottak egy olyan kölcsönzési periódust, amely a leggyakoribb használatot biztosítja. Az eddigi gyakorlathoz képest ez rövidebb kölcsönzési idő bevezetését eredményezte, de a rövidebb idő miatti kölcsönzési kiesés kisebb, mint a hosszabb kölcsönzési idő miatt összegyűlő kielégítetlen kérések száma.

A felméréseknél használt kérdőívek, táblázatok, levél minták a függelékben találhatóak.

DOMANOVSKY Ákos: Functions and objects of author and title cataloguing. A contribution to cataloguing theory. Bp. 1974. Akad.K.

A leiró katalogizálás funkciói és tárgyai.

Adalék a katalogizálás elméletéhez.

Megteheti-e a katalogizáló könyvtáros, hogy eltér a katalogizálási szabvány előírásaitól? Ha eltér, hogyan érvényesül a következetesség, amely az eredményes keresést biztosítja? Ha ragaszkodik hozzá, esetleg figyelmen kívül hagyja a keresők speciális szükségleteit és szokásait.

A vélemények egyik csoportja tulhangsulyozza a cimleiró könyvtáros szerepét. A cimleirási-katalogizálási szabályzatok valóban nem hibátlanok; ellentmondásokkal, következetlenségekkel telítettek. Mindez arra figyelmeztet, hogy a katalogizálás elméleti alapjainak kidolgozását nem szabad elhanyagolni. A gyakorlat során előbukkanó problémákat csak a funkciók tisztázásával, s következetes elméleten nyugvó, egységes szabályzat létrehozásával lehet kiküszöbölni.

Domanovszky könyvének célja egy adekvát katalogizálási elmélet megalapozása. Részletesen foglalkozik a szerzői betürendes katalogizálás (leiró katalogizálás) alapvető funkcióinak meghatározásával. Ezek:

1. A könyvek nyilvántartása és a katalogizálás másodlagos és harmadlagos elemi tárgyainak regisztrálása;
2. A művek nyilvántartása;
3. Személyek és testületek munkásságának nyilvántartása.

A funkciók elemzése során a szerző kitér olyan alapvető kérdésekre is, mint pl. a szerzőség principiumának meghatározása, a testületi szerzőség sokat vitatott problémájának tisztázása, a dokumentum fizikai jellemzőinek szerepe, terminológiai következmények stb.

A funkciók bemutatása után a függelékben felteszi a kérdést, nem kellene-e nyomdai uton előállított dokumentumok, térképek, kották, ősnymtatványok katalogizálási elméletének elemzésére is kiterjeszteni a vizsgálatot? Ezután a katalogizálási rendszavakat osztályozza, majd összefoglalja a "sztemerd katalogizálás" funkcióit.

A könyvet az ujonnan bevezetett elméleti fogalmak, valamint a különbözőképpen értelmezett fogalmak definíciójának és magyarázatának lapszámhivatkozással ellátott mutatója egészíti ki.

SÖVÉNYHÁZY Csilla

BERECZKY Lászlóné: A betűrendes leírókatalógus szerkesztése a köz-
művelődési könyvtárakban. Közread. az Országos Széchényi Könyvtár
Könyvtártudományi és Módszertani Központ. Bp. Népműv. Prop. Iroda,
1974. 106 p. 24 cím.

"A könyvtári katalógizálás információ szolgáltatás a könyvtár állományáról" -
szögezi le a szerző, és - tegyük hozzá - ennek az információ-szolgáltatásnak alfája a
betűrendes leírókatalógus. Megérdemli tehát minden könyvtáros figyelmét az a száz ol-
dalnyi ismeret erről a témáról, ami BERECZKY Lászlóné gondos munkájában olvasha-
tó. Minden könyvtárosét, hiszen az egymással szorosán összefüggő feldolgozási és
katalógusszerkesztési ismeretek hiányában a más területeken (olvasószolgálat, tájékoz-
tatás, állománygyarapítás stb.) dolgozók sem tudnak kifogástalan munkát végezni.
Mindez nem csak a közművelődési könyvtárak tevékenységére vonatkozik, ezért - bár a
kiadvány következetesen azok igényeit, szükségleteit és gyakorlatát tartja szem előtt -
haszonnal forgathatják (és reméljük, teszik is) a kisebb szakkönyvtárak munkatársai is.

Kétségtelenül igaz a szerzőnek az a megállapítása, hogy a nyomtatott katalógus-
cédulák - főleg a kisebb közművelődési könyvtárakban - háttérbe szorítják a feldolgozá-
si munkát, a katalógizálási ismereteket. Márpedig ezen ismeretek hiányának a kataló-
gusszerkesztés is csak kárát láthatja. Meg is fordíthatjuk a tételt: a katalógusszerkesztés
elveinek és gyakorlatának alapos ismerete nélkül a gondos és következetes feldolgozás
(ami adott esetben a nyomtatott katalóguscédula felülbírálását is jelentheti) - a megbiz-
ható és valóban információ értékű katalógus lehetőségének előfeltétele - csak illúzió.
Elválaszthatatlan tehát egymástól a feldolgozás és a katalógusszerkesztés, "a cédula
elkészítése és lerakása". Tegyük még hozzá, hogy a kiadvány példányszámánál - két-
ezernél - biztosan több közművelődési könyvtárunkban van "perszonálunióban" a két
munkafolyamat: ugyanaz a könyvtáros végzi a feldolgozást és a katalógusszerkesztést.
Érthető tehát, hogy a kiadvány a katalógusoktól és a betűrendes katalógusról általában
szóló rövid rész után, Felkészülés a betűrendes katalógus szerkesztésére című fejeze-
tében - mintegy annak előfeltételeként - a címleirási szabályzatról is szól. Külön értéke
ennek a fejezetnek a címleirási házi szabályzat említése: ilyen házi szabályozás szüksé-
gességét - ami leszögezi a címleirás tipografizálását, a szabvány vagylagos intézkedéseit
nek helyi eldöntését stb. - nyilván minden feldolgozó könyvtáros érzi, néhányan talán el
is készítették ezt a hasznos vademecumot. Valóban, a megfelelően szerkesztett kataló-
gusokhoz szükséges alapos és következetes címleirások csak ilyen segédeszközök hasz-
nálatával készülhetnek, elterjedésüket remélhetőleg BERECZKYNÉ sorai is segíteni
fogják.

Fentiek után már nem is kell a következő, a feldolgozó munka folyamatát ismerte-
tő rész indokoltságát hangsúlyozni, annál inkább a szerző körültekintő gondosságát,
ahogy a folyamat minden fázisát ismerteti, egyaránt figyelve a saját feldolgozás alapján
készülő és a nyomtatott katalóguscédulákkal való teendőkre egészen addig, amíg a cédu-
la el nem jut valamelyik - esetünkben a betűrendes leíró - katalógusig. Itt kezdődik tu-
lajdonképpen a betűrendes katalógus szerkesztése, és a kiadvány további része (több
mint hatvan oldal) már csak ennek kérdéseivel foglalkozik: a rendszavak megválasztásá-
val, a kötelező és ajánlott melléklapokkal, a sorozati feldolgozással, a betűrendezés
technikai kérdéseivel, a mechanikus betűrenddel és a betűrenden belüli csoportképzés-
sel, a rendszók és a címfej viszonyával s végül az utalások, hivatkozások és az osztó-
lapok szerepével. Mindezt - hasonlóan a könyv első részéhez - igen nagy tárgyi tudás-
sal, de tudományoskodás nélkül, kiváló didaktikai szerkezetben teszi. Minden tételét -
jól megválasztott példákkal (kivéve talán csak a névelővel összetett személynév esetre

angolként hozott DE LA MARE és VAN DER ELST neveket) illusztrálja; kezdőknek, haladóknak egyaránt nélkülözhetetlen segédkönyve lehet.

A recensens azonban mindig kritikus is, így hiányérzetét sem hallgathatja el. A prepozíciós személynevek esetében a rendszó megválasztása meglehetősen bonyolult; ennek megfelelően részletesebb megvilágítást is kaphatott volna. A katalógus szerkesztéséről szólva hangsúlyozni kell, hogy a szerkesztés nem csak az építést, a cédulák besorolását jelenti, hanem a katalógus folyamatos gondozását, életben tartását, javítását, az állományból kikerülő művek céduláinak kiemelését éppugy; nagyobb figyelmet érdemel a szerkesztésnek ez az elméletben, gyakorlatban egyaránt mostohán kezelt oldala is. És végül: Vajon hány olvasót veszít az a könyvtár, amelynek katalógusában az új könyvek csak egy-két hónap múlva van nyoma? A munka időigényét, a naprakész katalógusszerkesztés szükségességét a szerző nem érinti. Érinti viszont, és meggondolásra késztetően a betürendes katalógus tartalmát.

Munkájának utolsó másfél oldalán komor szinkekkel vázolja fel katalógusszerkesztési gyakorlatunk jelenlegi helyzetét. A rendszavak és címfejek, a melléklapok és a testületi szerző névváltozatainak utvesztőjében biztos kézzel vezető szerző bucsuszavát érdemes megjegyeznünk és megfontolnunk: "Az olvasó nem tipizálja a dokumentumokat, amikor keres" - miért különülnek el a katalógusokban, és "a megfelelő tájékoztatás, információ-szolgáltatás kezdeteit az önálló dokumentumok sokoldalú és igényes feltárása mellett - csakis a széles körű elemző feltárás bevezetése jelentheti."

MOHOR Jenő

A Társadalmi Szemle repertórium 1957-1971. (Feldolg. és szerk.: Mitru Ibolya. Az 1957-1966. évf. címfelvételeit készítette: Szederkényi Olga.) Bp. 1972. FSZEK. 416 p.
Borítékcím: A Társadalmi Szemle 15 éve.

Napjainkban egyre több és több bibliográfia és repertórium megjelenése hirdeti a könyvtárosok megnövekedett alkotó kedvét. E rendszerezési törekvéseket egyaránt megtalálhatjuk a tudományos, - a szak, - és a közművelődési könyvtárak gondozásában, mint a modern tájékoztató munkának nélkülözhetetlen forrásait.

MITRU Ibolya legutóbbi munkája: A Társadalmi Szemle tizenöt évfolyamának repertórium 1957-1971 Magyar Szocialista Munkáspárt elméleti és politikai folyóiratának 1957-1971 időszakában megjelent cikkeit rendszerezi, kitűnően.

A repertórium négyszáz lapon minden lényeges adatot objektívan feltár és rendszerez. A mű első fele a Társadalmi Szemle cikkei időrendben lajstromozza, ezen belül a folyóiratban való megjelenés sorrendjét követi növekvő tételszámozással. A második fele a mutatókat tartalmazza. Kétezerhatszáz cikk címleírását regisztrálja és hétféle mutató segít eligazodni az adatok rengetegében.

Az adatok mechanikus elrendezését lehetővé teszi a két elemből építkező tételszámozás. Minden bibliográfiai tétel két összetevőből áll: a rövidített évszámból és a hozzákapcsolódó sorszámból. A két spektrumú tételszámozás teljes értékűvé teszi a tájékoztatást és a visszakeresést a mutatókban. Akármelyik mutatót vesszük szemügyre, az első pillantással azonnal eligazodunk a téma fejlődéstörténetében, feltűnedeznek az analógiák-párhuzamok-összefüggések, ami - tizenöt esztendősi periódusról lévén szó - igen nagy előnyt jelent a kutatóknak.

A szerkesztő gondosan, pontosan, lényegre törően szerkesztette meg a repertórium mutatóit. Tárgy-, viták-, név-, földrajzi-, folyóiratok és napilapok-, illusztrációk- és képek mutatói gazdagítják e művet és biztosítják a sokszempontu használhatóságát. Az indexeken belül mintaszerű utaló-rendszert dolgozott ki a szerkesztő. Mindenütt - ahol szükséges - utalásokat találunk az előzményekre; idegen eredetű szavakról, szakzsargonról a megfelelő, pontos magyar fogalmakra; tárgyszavaknál a rokon fogalmakra, stb. A repertóriumnak ez a magasszintű utaló-rendszere ugyancsak a sokirányból jelentkező olvasói - igény kielégítését, informálását tartja szem előtt.

A Társadalmi Szemle repertóriumát haszonnal forgathatja mindenki, aki a legújabbkori magyar történelem tanulmányozásához kíván forrásértékű adatokhoz, dokumentumokhoz hozzájutni. Diákok, szakemberek, kutatók és könyvtárosok számára egyaránt alapvető segédlet.

Tipográfiaiilag jól tagolt e munka. Tiszta, világos, könnyen áttekinthető.

Egy hiányérzetünk van: sajnáljuk, hogy MITRU Ibolya nem készített egy alapos bevezető tanulmányt. Van ugyan három lapnyi "utmutató", de ez csak a repertórium használatában kalauzol. Egy jó munkának a műhelytitkai is érdekesek és tanulságosak. Mivel minden tudományban több ösvény vezet el a célhoz, olykor analitikus-összehasonlító részletmunkákra és kísérletekre is szükség van. A szerkesztő nem indokolja a mű szerkezeti metódusát, nem érvel, nem bizonyít, nem cáfol, nem mondja el: mit? miért? kinek? hogyan? - csupán rendszerez. Pedig jó lenne megtudni: vajon miért az 1957-es esztendővel kezdte el az anyagföltárást és rendszerezést, hiszen a Társadalmi Szemle folyó évben jutott el harmincadik születésnapjához? Vajon a szerkesztőnek szándékában van-e, lehetősége van-e az előző évfolyamokat utólag feldolgozni? Nem ismerjük pontosan (csak feltételezzük) e munka tulajdonképpeni címzettjét. Megannyi érdekes kérdés, amelyre a szerkesztő nem válaszolt. Pedig a repertóriumnak értékét csak növelte volna a műhelymunka problémáinak bátor feltárása.

ILLÉS Zsuzsa

Valóság (1945-1948). Repertórium. Összeállította: Vida Sándor. Bp. 1974. Népművelési Propaganda Iroda. 61 l.

"Első lapomtól az utolsóig olvass el engem, ó, nyájas olvasó, majd akkor megtudod, hogy mi érdekel abból a folyóiratból és rajta keresztül abból a korból, amelyet tükröztetnem adatott."

Ha a Valóság, a felszabadulás utáni Budapest első, előbb a MADISZ, később a NÉKOSZ kiadásában megjelent és 1945 szeptemberétől 1948 júliusáig élt folyóiratának repertóriumra szólni tudna, körülbelül a fenti mondattal ajánlhatná magát - reálisan - használói figyelmébe.

Tehetné és tennie kellene ezt azért, mivel

- "a Valóság rangjához méltó színvonalon tükrözte (tükrözi) azt a végtelenül bonyolult, szövevényes osztályharcot, amely a felszabadulást követte. Hasábjain megelevenedik a korszak küzdelmes képe, amely magában foglalja a politikai harcokat, ezeken belül az új élet megteremtéséért, az új kulturáért, az új rendszerű és felépítésű oktatásért, az első hároméves tervért vívott gigászi erőfeszítéseket. Képet formálhatunk magunknak az áttelepítésekről, a menekültek és hadifoglyok, a dunatáji népek helyzetéről",

- a szerzők "legnagyobb része ma a szocialista Magyarország szellemi vezérkarában foglal helyet".
- a folyóirat mindössze 25 füzetet élt meg, ami összesen 458 repertorizált közleményt jelent,
- érdekes, tömör és lényegremutató a repertórium Bevezetője (idéztünk is belőle), illetve az a visszaemlékezés, amelyet egyik szerkesztője - Lukácsy Sándor - irt megjelenése alkalmából,
- szellemesek azok az un. "összesítő táblázatok", amelyekben a folyóirat összes fontos adata megtalálható, mégpedig az egyes számok szerinti bontásban (a megjelenés időpontja, a szám terjedelme, alcíme, kiadója, nyomdája, hol székeltek a megjelenések a szerkesztőség, kik voltak a szerkesztő bizottság tagjai, ki volt felelős szerkesztője, felelős kiadója és szerkesztője),
- mint repertórium nem eléggé árnyalt ahhoz, hogy "szenvtelenül" - repertóriumként - jól lehessen használni.

Ez utóbbi megállapítást indokolni is kívánom. A repertóriumnak nincs se tárgy-, se földrajzi mutatója. Ezt nem pótolja a repertórium beosztása, amely a folyóirat rovatcimeit vette át, minthogy ezek hol műfajra (pl. tanulmányok, cikkek) hol tartalomra (pl. ifjúság, negyvennyolc, Dunatáj) utalnak. A repertórium összeállítója a különböző rovatcímek alatt szereplő témák "összehozására" - tételszámokra történő utalással - ugyan tett kísérletet, ám az következetlen. A "nem beszélő" vagy "nem eléggé beszélő" címek hol ki vannak egészítve, hol nincsenek. A "Viharsarok egy falváról" megtudjuk, hogy az Okány, de az "egy óbudai téglagyárról" nem, hogy melyik az a sok közül. A repertórium "rovatcim"-tárgyszói alatt a beosztás - a Szerkesztőségi cikkek, a Könyvszemle és a Glosszák kivételével - nem időrendi, hanem szerzői betűrendes. Ez sem jó. A névmutató "aggregált": nem tesz különbséget szerző és "érintett" között.

Kár, hogy az összeállító - Vida Sándor - nem gondolta végig a keresési elveket és szempontokat, s így ki sem elégithette őket. Ez a repertórium annál is inkább mintaszerű, szinte "képzési példa" lehetett volna, mivel kicsi a volumene. Végül még egy kérdés: ha már - (mondom minden él nélkül) hálistennek - ilyen "repertóriumkészítő nemzet" lettünk, miért feledkezünk meg lépten-nyomon a kiadásra kerülő repertóriumok lektoráltatásáról?

FUTALA Tibor